



BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 20 maart 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-010638 - gemeente Doesburg
Activiteit : Roekenbeschermingsplan 2017-2021, Gemeente Doesburg, Postbus 100,
6980AC Doesburg
Verlenen/weigeren : Verlenen ontheffing
Aanvrager : Gemeente Doesburg
Zaaknummer : 2017-010638

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van de Gemeente Doesburg, Postbus 100, 6980AC Doesburg, hierna te noemen de aanvrager, van 17-07-2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 17-07-2017 ontvingen wij een aanvraag van Gemeente Doesburg voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten en rustplaatsen van de Roek dan wel het opzettelijk storen van Roeken in de gemeente Doesburg door middel van geluidssignalen (angstkreten Roek, knallen en/of geluid predatoren) en/of lichtsignalen (bewegende bakens en/of reflectoren in de bomen) dan wel door middel van een valkenier.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belang(en) volksgezondheid of de openbare veiligheid (artikel 3.3 lid 3 sub 4b1) en belang flora en fauna artikel 3.3 lid 3 sub 4b4).

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project/de werkzaamheden eerder een ontheffing verleend door RVO onder kenmerk FF/75/2015/069. De maatregelen zijn slechts gedeeltelijk uitgevoerd c.q. succesvol gebleken, waardoor een beperkt deel van de populatie van de overlastgevende plekken is verhuisd.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 3 januari 2018 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij e-mail van 4 december 2017 hebben gevraagd.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen artikel 3.3 lid 1 en lid 4 (Vogelrichtlijnsoorten), artikel 3.4 lid 2 (middel voor Vogelrichtlijnsoorten van de Wet natuurbescherming)

ONTHEFFING TE VERLENEN

Aan de gemeente Doesburg, postbus 6980 AC Doesburg,

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang	
Roek (Corvus frugilegus)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
	Artikel 3.1 lid 4	Het opzettelijk storen	B

Belang: A/B. (Vogelrichtlijn) Artikel 3.3 lid 4b onder 1/4 van de Wnb.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3, lid 1 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het grondgebied van de gemeente Doesburg zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31-12-2022, conform de aanvraag.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden of beschermde soorten worden aangetroffen, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er onverwachte negatieve effecten optreden van de activiteiten. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010638.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Minimaal twee/vier weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010638.
9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de Roek.
10. De deskundige op het gebied van de Roek houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010638. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

Specifieke voorschriften

11. Een belangrijke uitwijklocatie voor de Roekenkolonie betreft het gebied de Hoge Linie, eigendom van Staatsbosbeheer. Voorwaarde voor de uitvoering van de maatregelen uit het Roekenbeschermingsplan is een overeenkomst tussen Gemeente en Staatsbosbeheer dat de Hoge Linie als een uitwijklocatie gebruikt mag worden
12. In het geval met een valkenier wordt gewerkt, dient dit op een dusdanige wijze te gebeuren dat de gebruikte roofvogel alleen verjaagt. Voorkomen dient te worden dat er slachtoffers onder de roeken vallen.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Al jaren zijn in Doesburg broedende roeken aanwezig. Vanwege de optredende overlast heeft gemeente Doesburg een Roekenbeschermingsplan laten opstellen waarvoor het Ministerie van Economische Zaken een ontheffing heeft afgegeven, met een geldingsduur tot en met 31 december 2015. In 2015 is een verlenging van de ontheffing voor 2016 aangevraagd en afgegeven. Het idee achter het oude roekenbeschermingsplan was verplaatsing naar locaties waar ze minder overlast geven. Dat heeft slechts in beperkte mate resultaat opgeleverd, grotendeels om dat de maatregelen niet structureel zijn uitgevoerd.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

De gemeente heeft nu een nieuw Roekenbeschermingsplan voor de periode 2018-2022 laten opstellen. Doel van het plan is de Roek een duurzame plek in Doesburg te geven op locaties waar de soort geen overlast geeft. Het betreft een flexibel plan, zodat met maatwerk op nieuwe omstandigheden kan worden gereageerd. Omwille van die flexibiliteit wordt een ontheffing aangevraagd voor het gehele grondgebied van de gemeente Doesburg.

Het project behelst verschillende maatregelen om tot een duurzame populatie Roeken in Doesburg te komen. Het betreft een combinatie van verschillende maatregelen, die op een flexibele wijze worden uitgevoerd, mede afhankelijk van de geconstateerde ontwikkelingen op grond van monitoringresultaten. Het betreft een combinatie van verjagende en aantrekkende maatregelen.

Verjagende maatregelen

- Het plaatsen van bewegende bakens en/of reflectoren in de bomen, in januari geplaatst voorafgaand aan het voortplantingsseizoen van de Roek. Teneinde gewinning te voorkomen worden de bakens en/of reflectoren na het broedseizoen weer verwijderd en het jaar erna in januari weer opgehangen;
- Het afspelen van angstkreten: in afwisseling met gebruik van het knalapparaat, in de periode februari – juni. Doordat er een combinatie met het knalapparaat wordt gemaakt moet nog nader worden bepaald hoe vaak deze angstkreten moeten worden afgespeeld. Dit hangt ook af van de werking van de bakens.
- Inzet van een knalapparaat, afgewisseld met het afspelen van angstkreten in de periode februari – juni.
- Het afspelen van geluiden van natuurlijke vijanden (in combinatie met angstkreten en knalapparaat) in de periode februari – juni. Om gewinning tegen te gaan is deze methode samen met gebruik van knalapparaat en afspelen van angstkreten een goede combinatie.
- Het verwijderen van nestbeginselen. Wanneer roeken toch besluiten om te gaan nestelen in de bomen kunnen de nestbeginselen worden weggehaald.

Aantrekkende maatregelen

In het Roekenbeschermingsplan worden de volgende maatregelen voorgesteld:

- Aanbieden nieuw nestmateriaal, zoals houtachtig snoeiafval zonder blad (30-50 cm), in en rond de directe omgeving van de groei- en overbruggingslocaties in de periode: januari – juni;
- Het dagelijks afspelen van sociale geluiden op de uitwijklocatie in de periode: januari – juni.
- Het plaatsen van kunstnesten in diverse bomen op de uitwijklocaties kunstnesten. Het aantal te plaatsen nesten wordt per locatie apart beoordeeld.

Periode uitvoering maatregelen

De maatregelen worden voornamelijk in de periode januari – juni uitgevoerd. Echter, wanneer blijkt dat de roeken zover gevorderd zijn dat ze al eieren hebben, worden de maatregelen ter plekke gestaakt en pas weer in het jaar daarop opnieuw worden opgepakt.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

De regionale vogelwerkgroep heeft jaarlijkse tellingen van het aantal roekennesten uitgevoerd.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Uit het Roekenbeschermingsplan 2018-2022 blijkt dat er al vanaf de jaren '80 vorige eeuw roeken voorkomen in Doesburg. Vanaf 1983 is de populatie sterk gegroeid tot 467 nesten in 2005. Vanaf dat moment is het aantal nesten licht gedaald (mede als gevolg van maatregelen). In 2016 zijn er 434 roekennesten geteld.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Op de korte tot middellange termijn leidt de uitvoering van de maatregelen uit het Roekenbeschermingsplan tot verstoring en het verlaten van de Roeken van hun huidige nestlocaties. Het uiteindelijk effect is dat er een duurzame oplossing gevonden wordt voor de roekenpopulatie in Doesburg. Om de Roeken te bewegen zich te verplaatsen is voorzien in verschillende maatregelen (zoals opgenomen in tabel 2). Uitvoering van die maatregelen leidt tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb (artikelen 3.1 lid 2 en lid 4) leiden. Het beoogde effect van de maatregelen is een verplaatsing van de roekenkolonies naar plekken in de directe omgeving, buiten de bebouwde kom, waardoor de overlast sterk afneemt.

De voorgenomen maatregelen die de overtreding veroorzaken zijn:

- Verwijderen/verplaatsen van nesten;
- Verwijderen van nestbeginsels;
- Verstoren met geluid (predatoren of angstkreten);
- Verjagen met knallen;
- Reflectoren in de bomen plaatsen;
- Inzetten van een valkenier;
- Bomen kandelabereren.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Preventieve maatregelen die getroffen worden om een mogelijk negatief effect op de svi te voorkomen zijn het maken van afspraken met derden en zo nodig het inrichten van alternatieve locaties (groei- en overbruggingslocaties). Deze maatregelen kunnen echter het overtreden van de verbodsbepalingen niet voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de Roek te voorkomen worden er alternatieve locaties ingericht als vervanging voor de 'overlastlocaties'. Deze alternatieve locaties voldoen aan de volgende criteria:

- Ze liggen maximaal 500 m van de huidige broedkolonies.
- Ze bevinden zich in de buurt van belangrijke foerageergebieden;
- De boomsoorten op de groei- en overbruggingslocaties zijn bij voorkeur gelijk aan de soorten op de overlastlocaties;

De volgende vier locaties lijken het beste aan deze criteria te voldoen:

- Hoge Linie;
- Sluis Doesburg;
- Didamseweg;
- Oprit Rivierweg Westelijk punt.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soort(en), verbod(en) en belangen zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Het ecologisch onderzoek dat ten grondslag ligt aan het Roekenbeschermingsplan 2018-2022 achten wij voldoende. De jarenlange tellingen van de regionale Vogelwerkgroep geven een betrouwbaar beeld van de ontwikkeling van het aantal broedparen van de Roek in Doesburg.

Bij uitvoering van de maatregelen worden de aangevraagde verbodsbepalingen Wnb (artikelen 3.1 lid 2 en lid 4) overtreden. Als gevolg van de maatregelen verdwijnt – bij een succesvolle uitvoering – de functionaliteit van de huidige verblijfplaatsen. Doordat nieuwe (tijdelijke en permanente) verblijfplaatsen gerealiseerd worden blijft de functionaliteit binnen het werkgebied (de gehele gemeente) gegarandeerd.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald dat voor de Roel de verbodsbepalingen Wnb ex artikel 3.1 lid 2 en lid 4 worden overtreden (zie tabel 1). Hiervoor wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soort(en) en verbod(en).

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

In de aanvraag is beschreven welke oplossingen eerder geprobeerd zijn, maar niet tot het gewenste resultaat heeft geleid (verplaatsing van de kolonies naar minder overlast gevende plekken). De belangrijkste oorzaak hiervoor is een niet structurele/professionele uitvoering van de maatregelen. Met de voorgenomen – flexibele - wijze van uitvoering conform het Roekenbeschermingsplan 2018-2022 is dit beter gegarandeerd. Er is geen zinvolle alternatieve periode van uitvoering, om effectief te zijn dienen de voorgestelde maatregelen getroffen te worden in de in tabel 2 aangegeven periode.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

De niet structurele en consequente wijze van uitvoering van de maatregelen conform de eerdere soortbeschermingsplannen heeft niet tot het gewenste resultaat geleid.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald dat het belang conform Artikel 3.3 lid 4b onder 1/4 van de Wnb (ter bescherming van flora of fauna) op het project van toepassing is. Dit is aangegeven in tabel 1.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang, cf tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

In het aanvullend antwoord op gestelde vragen is ingegaan op de staat van instandhouding van de Roek. De landelijke staat van instandhouding (svi) is volgens SOVON 'matig ongunstig'. Gezien het grote aantal nesten dat in 2016 is geteld (ruim 400) in alleen Doesburg is wel duidelijk dat het hier om een belangrijke populatie gaat voor Gelderland. Echter, het doel van dit plan is de roeken juist een duurzame locatie te geven. Door de jaarlijkse monitoring kunnen de aantallen ook goed in de gaten worden gehouden waardoor ook snel kan worden ingesprongen op veranderingen. De voorgenomen maatregelen hebben geen negatief effect op de (landelijke dan wel lokale) svi.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Roek.


Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,



mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl.

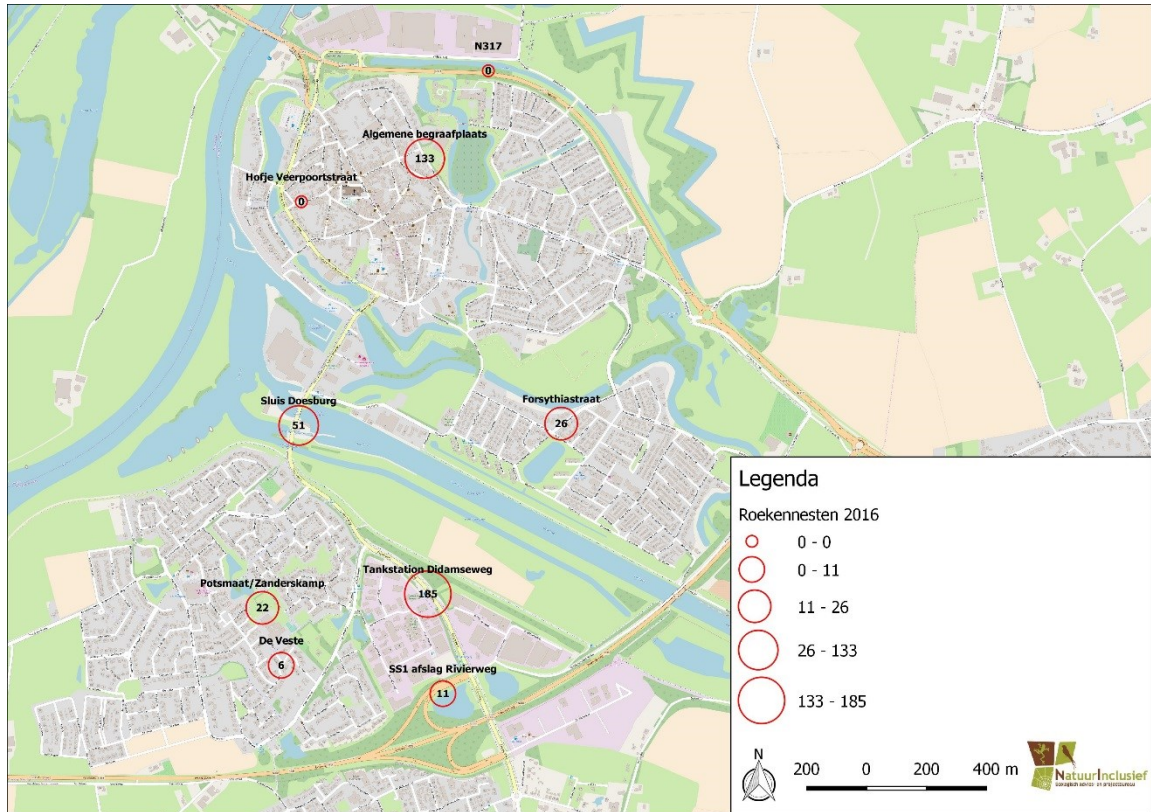
Bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie

BIJLAGE 1



Kaart 1: gemeentegrens Doesburg (werkingsgebied ontheffing)



Kaart 2: Roekennesten Doesburg 2016

BIJLAGE 2 Maatregelen uit soortenbeschermingsplan 2018-2022

Maatregel	Periode
Verwijderen/verplaatsen van nesten	Januari - februari
Verwijderen van nestbeginsels	Februari - juni
Verstoren met geluid (predatoren of angstkreten)	Februari - juni
Verjagen met knallen	Februari - juni
reflectoren in de bomen plaatsen	Jaarrond
Inzetten van een valkenier	Februari - juni
Inzetten van een valkenier	Februari - juni
Bomen kandelaberen	Permanent